

میراث دولت روحانی برای رئیسی چه بود؟

۵۳۵ هزار میلیارد تومان بدهی، هزارو ۱۲۷هزار میلیارد تومان دارایی

اخیرا ادعایی در خصوص باقی ماندن بیش از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی از دولت قبل و بازپرداخت ماهانه ۱۰ تا ۱۲ هزار میلیارد تومان از آن توسط دولت سیزدهم از سوی دولتمردان مطرح شده است. این مساله بارها از سوی اعضای کابینه و برخی نمایندگان مجلس مطرح شده است. در این خصوص برخی مسئولان دولت قبل، ادعاهای دولتمردان سیزدهم و نمایندگان حامی دولت را رد کرده‌اند.

ماجرا چیست؟

عمدتا از سال ۱۳۹۷ و بازگشت تحریم‌ها و عدم امکان فروش نفت به مقدار گذشته و ناکافی بودن درآمدهای مالیاتی، برای انجام مخارج اجتناب‌ناپذیر و ضروری کشور، مجلس در قوانین بودجه، از یکسو دولت را موظف به فروش اوراق مالی با سرسیدهای تا ۴ساله کرد (واگذاری دارایی‌های مالی) و از سوی دیگر با پیش‌بینی اعتباراتی، دولت مکلف به بازخرید اوراق منتشرشده در سال مالی قبل گردید. (تملك دارایی‌های مالی) همان طور که در قانون بودجه امسال (۱۴۰۱) هم نزدیک به ۱۷۶ هزار میلیارد تومان دولت فعلی باید منابع مالی خود را از راه فروش اوراق و واگذاری دارایی‌های مالی تامین و مبلغ ۱۳۵ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های گذشته را نیز بازپرداخت نماید. به این ترتیب قطعا بازپرداخت بخشی از این اوراق مالی به دولت آتی موکل خواهد شد. همان طور که دولت یازدهم هم بدهی ایجادشده در دولت قبلی را پرداخت کرده است؛ لذا اساسا نه درآمدها و نه تعهدات دولت‌ها محدود به دوره مدیریت آنها نخواهد بود. صرف‌نظر از اینکه انتشار اوراق، یک الزام قانون بودجه بوده و در شرایط تحریم به مقایسه با روش‌های دیگر از جمله استقراض از بانک مرکزی، به دلیل آثار غیر توری آن در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سه‌قوه به عنوان روش مناسب مورد تایید قرار گرفته بود، دولت طی سال‌های گذشته به میزان پیش‌بینی شده و با مجوز قانونی اقدام به انتشار اوراق کرد. به‌طوری‌که میزان اوراق منتشره تا انتهای دوره خدمت دولت دوازدهم بنا به گزارش تفریق بودجه سال ۱۳۹۹، حدود ۳۴۰ هزار میلیارد تومان بود که با احتساب سود آن تا سال ۱۴۰۴ (که سالانه حدود ۲۰درصد است) میزان آن کلا ۵۳۵ هزار میلیارد تومان خواهد بود.

دولت قبل با این اوراق مالی چه کرد؟

با توجه به شرایط تحریم‌ها و عدم وجود پول نقد برای اجرا و اتمام طرح‌های عمرانی، عمدتاً دولت این اوراق را به پیمانکاران واگذار کرد. به این ترتیب طرح‌های زیربنایی کشور، همچون، هزاران کیلومتر راه، آزادراه، راه‌آهن، و ده‌ها سد، پروژه‌های آب‌رسانی، هزاران کلاس درس و تخت بیمارستانی، آن‌هم در شرایط کرونا و بازسازی امکان تخریب شده‌از زلزله و سیل‌های مخرب در کشور از جمله در استان‌های گلستان، لرستان، خوزستان و ... را به‌انجام رساند. لازم به توضیح است که ارزش مالی طرح‌های عمرانی انجام شده در دولت قبل تا سال ۱۳۹۹ بالغ بر هزار و ۱۲۷ هزار میلیارد تومان بود، یعنی بیش از دو برابر بدهی باقی‌مانده‌از دولت قبل برای دولت فعلی، دارایی باقی مانده است! مثل این است که کسی یک طرفه به شریک خود اعتراض کند و بگوید شما ۳۰۰ میلیون تومان وام گرفتید و یک ملک خریداری نمودید که تا چهار سال آینده باید ۵۳۰ میلیون تومان بابت آن به بانک بازپرداخت نمایم، در حالی‌که ارزش آن ملک هم‌اکنون (نه، تا چهار سال آینده) بیش از یک میلیارد و ۱۲۷ میلیون تومان باشد؛ آنهم در شرایطی که با توجه به نرخ تورم مرتباسال به سال قیمت آن ملک بالا رود در حالی‌که میزان بدهی ثابت بماند! در ارزیابی‌های مالی، از ترازنامه استفاده می‌شود که مقایسه بدهی‌ها و دارایی‌ها در آن صورت می‌گیرد. اگر اساسا دولت قبل طبق الزام قانونی اوراق مالی تا چهار ساله را منتشر نمی‌کرد و طرح‌های عمرانی و زیربنایی به اتمام نمی‌رسید و توسط مردم مورد بهره‌برداری قرار نمی‌گرفت، با این وضعیت تورم، نرخ ارز و افزایش چند برابری قیمت مصالح ساختمانی دولت فعلی با چند هزار هزار میلیارد تومان باید این طرح‌های ناتمام را به اتمام می‌رساند؟ با توجه به هدف اعلام شده از سوی دولت سیزدهم مبنی بر ایجاد یک میلیون شغل در سال، طبق گزارش رسمی مرکز آمار ایران با عنوان «چکیده نتایج طرح آمارگیری نیروی کار» که در بهار سال ۱۴۰۱ منتشر شده است، از بهار سال ۱۴۰۰ تا بهار امسال، ۹۸ هزار و ۲۵۶ نفر از جمعیت شاغلین کاهش یافت.

«آرمان ملی» رویکردها به نوع برخورد با مساله حجاب در جامعه را بررسی می‌کند

بدحجابی؛ موضوعی فرهنگی است که برخورد سیاسی نمی‌خواهد

استعفای دبیر استانی قرارگاه گام دوم انقلاب مشهد در اعتراض به گشت ارشاد

رفتارهای سلیقه‌ای گشت ارشاد مورد تأیید نیست

رویکردها، عملکردها و رخدادهایی که طی چند وقت گذشته پیرامون برخورد با بد پوششی و بد حجابی در قالب گشت ارشاد در جامعه به اجرا در آمده موجباتی را فراهم کرده که برخی سیاسيون، روحانیون و شخصیت‌ها نیز نسبت به این نوع برخوردها واکنش‌های مختلفی نشان دهند. چنانکه طی این روزها شاهد موجی از توهیت‌ها، پست‌های اینستاگرامی و مصاحبه‌های مختلف با رسانه‌ها هستیم که جنگی منتقد برخورد قهری با مساله بدحجابی زنان در جامعه هستند و معتقدند که باید نهادهای فرهنگی نیز بر این باورند که با وجود ضرورت و اهمیت اصولگرا و میانه‌رو پیگیری می‌شود که مساله برخورد با بد حجابی به دست نهادهایی که متولی امور فرهنگی هستند، سپرده شود، چرا که قطع به یقین مساله حجاب و نحوه برخورد با بی حجابی نه مساله‌ای سیاسی که فرهنگی و اجتماعی است و باید با این رویکرد آن برخورد کرد.

روایتی از وضعیت امروز حامیان دیروز رئیس‌جمهور

رسیدن به بهارستان با عبور از دروازه دولت

در حالی که همگان اصلاح‌طلبان را منتقدان اصلی دولت رئیسی می‌دانستند ولی اینک این اصول‌گرایان حامی‌جمهور هستند

که در مجلس برای انتخاب دوره بعد پشت‌اورا خالی می‌کنند

نیاز به شعار و فعالیت سیاسی دارد که بخشی از اینها می‌تواند در قالب مخالفت با دولت متجلی شود بنابراین معتقدم حجم انتقاده‌ها به دولت در آستانه انتخابات ۱۴۰۲ تشدید هم خواهد شد. حسین کنعانی مقدم پیش‌تر به نقش رئیسی از انتخابات مجلس دوازدهم اشاره کرده بود: «اگر آقای رئیسی بتواند در اداره کشور موفق عمل و شعارهای خود را محقق کند، مجلس دوازدهم در اختیار اصولگرایان خواهد بود؛ در این صورت مردم اقبال چندانی برای رأی دادن به اصولگرایان در مجلس بعدی ندارند.» مجلسی‌ها برای مقبولیت دادن به عملکردشان هر روز سخن اما به نظر نمی‌رسد تمام ماجرا در این مورد خلاصه شود و اصل موضوع به انتخابات مجلس دوازدهم مربوط است. محمد مهاجری فعال سیاسی اصولگرا معتقد است: «میزان انتقادهای نمایندگان مجلس به زودی از دولت افزایش خواهد یافت چون رسیدن به فصل انتخابات

قرار زودهنگام از حمایت‌ها

نکته قابل تأمل آنجاست که اصولگرایان علم مخالفت با دولت رئیسی را زودتر از اصلاح‌طلبان بلند کرده‌اند. به اعتقاد یکی از سیاسيون، اگر

هیچکس نیست. از سوی دیگر رئیس کل بانک مرکزی درباره اینکه گفته می‌شود بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به بانک‌ها اعلام کرده است به کسانی که مشکل حجاب دارند خدماتی ارائه نشود، گفته؛ چنین چیزی نبوده آن چیزی که شورای امر به معروف به دستگاه‌های مختلف ابلاغ می‌کند به بانک مرکزی هم ابلاغ کرده‌اند ما هم همان را عینا به بانک‌ها ابلاغ کردیم. اما اینکه بگوئیم خدمات نمی‌دهند، خیر چنین چیزی قطعاصحت ندارد.

استعفای اعتراضی

پس از واکنش‌های مختلف به نوع برخورد‌ها با مساله حجاب روز گذشته در اتفاقی جالب توجه دبیر استانی قرارگاه گام دوم انقلاب استان خراسان رضوی، در اعتراض به گشت ارشاد از سمت خود استعفا داد. در متن نامه استعفای سیدعبدالهادی مرعشی خطاب به حجت‌الاسلام سید رضی علم‌الهدی مسئول قرارگاه جهادی معروف‌های ما حول محور حجاب بوده است، آ یا حول محور فساد برخی مسئولان، عدالت اجتماعی، امنیت اقتصادی، فاصله طبقاتی، اعتیاد، طلاق و فقر ملی و سلامت سیستم اداری کشور ما بوده است؟ در بخشی از استعفا نامه حجت‌الاسلام مرعشی آمده: در حالی که مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) بر جذب حداکثری و دفع حداقلی تأکید دارند، اینکه با برخورد‌های تند و زننده و گاها غیر تخصصی برخی ضابطین و آمرین، به هیچ وجه قابل درک نیست، مخالفت مردم با حجاب نیست بلکه با تزویر است. از همین‌رو حقیر بر خود لازم دانستم تا به مبارزه با جریان‌های تندرو و متعصب بپردازم و از جهت آنکه راضی به استفاده عنوانی از سمت دبیر استانی قرارگاه گام دوم انقلاب نبوده‌ام از این سمت به عنوان اعتراضی مسالمت آمیز به عملکرد ناشایست عده مذکور که جانم را به درد آورده واستعفای خود را اعلام می‌کنم.»

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

استعفای خود را اعلام می‌کنم.

ایجاد مشکلات زیادی در مسیر به نتیجه‌رسیدن مذاکرات شد اما در عین حال ما هم می‌توانستیم به شیوه بهتری مذاکرات را پیش ببریم.»

مهر تایید بر آگاهی مردم

بنابیان وضع موجود هم عبارتی برای فرار برخی از مسئولیت است اما نمی‌دانند بنابیان وضع موجود از نظر مردم شناخته شده هستند. مجلس یازدهم و انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم مهر تاییدی برای آگاهی مردم داشت. مسعود پزشکیان نماینده تبریز در مجلس در واکنش به استفاده برخی چهره‌ها از عبارت «بنابیان وضع موجود» برای توجیه حل نشدن مشکلات اظهار کرد: «اینکه در حال حاضر دارو پیدا نمی‌شود، مشکل در دولت قبل است اما اینکه مشکل واکسن کرونا حل شده، مربوط به دولت فعلی است؟ ارز را اینها گران کردند، دارو در نتیجه اقدامات اینها کمپاب شد، این موارد مربوط به دولت قبل است؟» از سوی دیگر هنوز فراموش نشده که اصولگرایان در سال گذشته چگونه بر طبل شادمانی یکدستی قوا می‌کوبیدند. نماینده مردم تبریز در مجلس می‌گوید: دولت، مجلس و قوه قضائیه هم دست شमाست. غیرممکن است که بتوانند شرایط را درست کنند. مسعود پزشکیان افزود: شما می‌گفتید برجام بد است خب آن را پاره کنید، سفره مردم مشکل دارد، آن را رنگی کنید، دولت، مجلس و قوه قضائیه هم دست شماست، پس شرایط را درست کنید.

سال‌های سخت برای رئیسی

در نهایت به نظر نمی‌رسد نمایندگان مجلس با تغییر رویه از حمایت به انتقاد از دولت بتوانند در کسب رأی ورود به مجلس دوازدهم موفق باشند. در این میان دولت می‌ماند و وزیرایش که باید ۳ سال سخت را بدون حامی واقعی به پایان برسانند.

ادامه سختی‌ها تا آذر یا دی‌ماه

نماینده قم دیروز با بیان اینکه دولت همین الان ماهانه ۱۵۰ هزار میلیارد ریال بدهی دولت قبل را پرداخت می‌کند گفت: اگر این بدهی داده نشود، اسکناس بدون پشتوانه‌ای که در دولت قبل چاپ شده، باعث بالا رفتن نرخ تورم می‌شود. احمد امیرآبادی فراهانی گفت: با این برنامه اقتصادی که دولت پیش گرفته، حتی اگر برجام هم شکل نگیرد، نرخ تورم سال آینده به ۳۰درصد و در سال ۱۴۰۳ نیز به ۱۲ درصد خواهد رسید. وی یادآور شد: نهایتاً تا ذی‌ماه سالجاری سختی‌ها ادامه دارد، ولی شرایط اقتصادی خوبی را تجربه خواهیم کرد.

برجام به هیچ جا نمی‌رسد

تیم مذاکره دولت سیزدهم هنوز نتوانسته دستاوردی در مذاکرات داشته باشد و برجام کماکان پلاتکلیف است. روز گذشته یک فعال سیاسی به این موضوع اشاره کرد و گفت: برجام هم مخالف داخلی و هم مخالف خارجی دارد. روسیه و چین امروز نفت ایران را به نرخ پایینی می‌خرند و بنابراین بیایند و کاری کنند که نفت به نرخ اصلی در بازار جهانی به فروش برود؟! این غیر ممکن است. محمد غرضی خاطرنشان کرد: برجام به هیچ کجا نمی‌رسد. وی گفت: مردم آقدر فشار آورده‌اند که بالاخره پاره‌انای از دولت به مردم رسید ولی اثر اجتماعی ندارد.

دولت هر چه سریع‌تر تدبیر کند

دیروز که یک عضو هیات رئیسه مجلس با انتقاد از میزان قیمت خوراکی‌ها از دولت خواست در این مورد راهکاری ارائه دهد. علیرضا سلیمی اظهار کرد: بسیاری از افراد مستحق یارانه جزء دهک ۱۰ به شمار آمدند که دولت باید تجدیدنظر کند. افزایش قیمت‌ها مخصوصاً در بخش خوراکی موجب رنج مردم شده است، دولت هر چه سریع‌تر تدبیر کند. واقعاً برخی اقلام غذایی از سفره برخی مردم برداشته شده و مصرف مرغ، شیر، لبنیات و تخم مرغ حدود ۳۰ درصد کاهش پیدا کرده و این زنگ خطر سلامت را به صدا در آورده است.

سیاست

حسین رویوران در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

ایران مخالف حضور نظامی ترکیه در خاک عراق است

حضور نظامی ترکیه در عراق و سوریه برای اردوغان گران تمام می‌شود

آرمان ملی – پورحسین: چند روز پیش و پس از سفر اردوغان به تهران، خبر حمله هوایی نیروهای ترکیه به گردشگران عراقی در دهوک، شوکی جدید به منطقه جنگ‌زده خاورمیانه وارد کرد تا جایی که این حمله با واکنش‌های میدانی و سیاسی متفاوتی همراه شد. بر همین اساس نخست‌وزیر عراق در واکنش به این حمله ترکیه تأکید کرد که بغداد حق واکنش به تجاوز ترکیه را برای خود محفوظ می‌داند و دولت برای حفاظت از شهروندانش همه اقدامات لازم را در پیش خواهد گرفت. همچنین بغداد در واکنش به این حمله ترکیه، به شورای امنیت سازمان ملل متحد شکایت کرد. مقتدی صدر رهبر جریان صدر در بیانیه‌ای در واکنش به حمله ترکیه به شمال عراق گفت که آنکارا با این گمان که عراق تنها واکنش ضعیفی از خود نشان خواهد داد، وقاحتش را بیشتر کرده است. در این میان نیز وزیر خارجه عراق عنوان کرد با شماری از فرماندهان نظامی، مسئولان اقلیم کردستان و نمایندگان پارلمان به مکان حمله رفته و شاهد یک فاجعه بوده‌است و کارشناسان نظامی عراق ثابت کردند که این حمله از طرف ترکیه صورت گرفته است. وی افزود است که در جریان این حمله حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ گردشگر که بیشترشان از بغداد و جنوب عراق بودند، در این منطقه حضور داشتند که بسیار وحشتناک است و اگر مشکلی بین دولت ترکیه و پ. ک. ک وجود دارد، نباید این مشکل به داخل عراق راه پیدا کند. در راستای بررسی این تنش، «آرمان ملی» گفت‌وگویی با حسین رویوران، تحلیلگر ارشد مسائل خاورمیانه داشته است که در ادامه می‌خوانید.

حمله ترکیه به شهروندان عراقی چگونه صورت گرفته و آیا پیشینه تاریخی دارد؟

ترکیه در سال‌های رفتاری زور گویانه در عراق داشته به این علت که در استان دهوک تا عمق ۳۰ کیلومتری خاک عراق را اشغال کرده است و ۷ پایگاه بزرگ نظامی در این محدوده احداث کرده و اجازه تردد به شهروندان عراقی در این مناطق را نمی‌دهد. ترکیه در خاک عراق به همین جابسنده نمی‌کند و هرگاه ره محلی از خاک عراق را که بخواهد مورد حمله قرار می‌دهد، بهانه ترکیه مقابله با گروه‌های تروریستی کرد زبان در شمال عراق است اما عملا در این حمله اخیر فقط غیرنظامیان جان خود را از دست داده‌اند. در ترکیه در این حمله شرق دهوک را بمباران کرده و ۹ نفر از گردشگران عراقی عرب زبان را که بیشتر اهل جنوب عراق بودند کشته است. این حمله ترکیه به شهروندان عراقی به علت اینکه همگی غیرنظامی بودند و بی‌گناه، سبب شد تا تنش فعلی میان ترکیه و عراق ایجاد شود.

اساسا حضور ترکیه در خاک عراق بر اساس توافق و یا قانونی صورت گرفته است؟

باید توجه داشت که نیروهای نظامی هیچ کشوری بدون اجازه کشور هدف، نمی‌توانند در خاک آن کشور حاضر شوند. در حالتی دیگر اگر قدرت مرکزی نتواند امنیت مرزهای خود را تأمین کند، کشور دیگر برای تأمین امنیت خود می‌تواند نیروهایی را در دو طرف مرز مستقر کند. شاید در سال‌های گذشته عراق قادر به تأمین امنیت مرزهای خود نبود اما امروز ارتش عراق و دولت مرکزی کاملاً آماده تأمین امنیت مرزهای خود هستند و عملاً ترکیه در این موضوع نیز نمی‌تواند ادعایی داشته باشد. دولت عراق حتی عنوان کرده که حاضر است به ترکیه تضمین دهد که می‌تواند امنیت مرزها را تأمین کند اما هنوز دولت ترکیه در این خصوص اقدام خاصی نکرده است و همچنان نیروهای خود را در خاک عراق حفظ کرده است. ترکیه در شرایط غیرقانونی و خلاف عرف بین‌الملل در خاک عراق حضور دارد و عملاً قوانین بین‌الملل را نقض کرده است. اگر در گذشته ترکیه برای این اشغال توجیهی داشته است اما امروز دیگر این توجیه نیز وجود ندارد. امروز دولت عراق احساس قدرت می‌کند و دیگر حضور نیروهای ترکیه در خاک خود را تحمل نمی‌کند و همین امر سبب شده تا اردوغان دوره بیشتر در پیش نداشته باشد. با باید به سمت افزایش تنش با دولت امروز حتی حشدالشمعی نیز اعلام آمادگی کرده است که می‌تواند در مقابل ارتش ترکیه ایستادگی کند و آنها را از خاک عراق اخراج کند. امروز مشخصا سود ترکیه در این است که از خاک عراق و سوریه عقب نشینی کند تا حساسیت‌ها در این خصوص کاهش یابد. مشخصا هرچه به انتخابات ترکیه نزدیک‌تر شویم، حضور نظامی ترکیه در خاک عراق و سوریه به ضرر اردوغان تمام خواهد شد و برای او هزینه‌نازایی می‌کند.

موضع ایران در قبال حضور نظامی ترکیه در خاک عراق چیست و آیا در این مسیر می‌تواند نقش میانجی را ایفا کند؟

چندی پیش ایران در نشست تهران، پیام دولت سوریه را به مقامات ترکیه انتقال داد. دولت سوریه عنوان کرده است که با نیروهای کردنشین به توافق رسیده تا از کلیه مناطق مرزی عقب نشینی کنند و تأمین امنیت مرزها به ارتش سوریه واگذار می‌شود. در این میان ترکیه این پیشنهاد را نپذیرفته و خواستار مقابله جدی‌تر با کردهاست. ایران مشخصا دغدغه‌های ترکیه را درک می‌کند و حساسیت موضوع امنیت مرزی را می‌داند و به همین علت حقوقی نیز برای ترکیه قائل است اما در شرایطی که قدرت مرکزی در عراق و سوریه می‌توانند امنیت مرزهای خود را با ترکیه تأمین کنند، ترکیه نیز باید به حق حاکمیت سرزمینی طرف‌های مقابل احترام گذاشته و خاک آنها را ترک کند. امروز ایران به همین علت مخالف حضور نظامی ترکیه در خاک عراق و سوریه است. ایران در حال تلاش است تا این تنش‌ها را حل و فصل کند و نقشی فعال در ایجاد صلح و ثبات در منطقه داشته باشد. مشخصا حضور نظامی ترکیه در خاک عراق و سوریه، هزینه‌های زیادی را به دولت اردوغان تحمیل می‌کند و برای او گران تمام خواهد شد.